

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Tractatus De Schismate

Longueval, Jacques

Lovanii, [1718]

§. VIII. Epistola S. Bernandi tempore Schismatis scripta ad Episcopos
Galliæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64915](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64915)

§. VIII.

*Epistola S. Bernardi tempore Schismatis
scripta ad Episcopos Gallie.*

UT huic Tractatui coronidem imponam, non possum non adhortari Galliarum Episcopos præclarissimis S. Bernardi verbis, quibus vir Sanctus usus est ad Episcopos Aquitanie, quando ob unius Prælati ambitionem Schismatis periculo exponebatur Ecclesia Gallicana.

Bernard.
Epist. 126. *Tempus est quo virtus Vestra, si qua est, nec latere jam, nec torpere sinatur, Reverendi & merito suscipiendi Patres. Hostilis siquidem gladius, qui universo Christi corpori mortem denuo nunc temporis intentare videtur, vestris potissimum cervicibus imminet, & in vos acrius, quo cominus debacchatur: ita ut quotidianis assulibus, aut resistere fortiter, aut turpiter (quod absit) cedere compellamini. Nam is qui amat primatum gerere inter vos Diotrephe, non recipit vos: nec enim agnoscit eum quem tota vobiscum amplectitur Ecclesia venientem in nomine Domini.... Nec mirum. Et ipse nempe infatigabilis ad nomen grande multum anhelat, etiam in hac atate.... Vides quid facit amor gloria? ... Verum difficile persuadetur ei, ego scio. Nimirum homo diu magnus habitus inter suos, videri seipso inferior erubescit. Agnoscitur is quem Scriptura loquitur, PUDOR AD-
DUCENS PECCATUM. An non grande peccatum, & delictum maximum, superba ista verecundia, quæ terram & cinerem pudet, non dico subjici, sed non dominari? Propter hoc ergo reliquit homo illum suum Patrem S. Innocentium, sic enim nominabat, & matrem suam Sanctam Ecclesiam
Cath*

Catholicam, & adheret Schismatiarcha suo, & sunt duo in vanitate una. Percusserunt foedus adinvicem, & super populum Dei malignaverunt consilium.... Invicem se consolantur, tuentur, commendant.... Itaque uno quidem ex ore, sed corde profecto duplici contraria processere. Labia dolosa in corde, & corde locuta sunt. Sed enim homo cui cor & cor diverberat conscientiam, & EST & NON, divaricat linguam; putas quia timor ei in mente sit, aut in fronte pudor? ... Audet (quod & flens dico) inimicus crucis Christi suis sedibus pellere sanctos, qui nolunt bestiam adorare, quae aperuit os suum in blasphemias, blasphemare nomen Dei, & tabernaculum ejus. Altare contra altare erigere tentat.... amovere Catholicos, promovere Schismaticos. Miseri, & miserandi, qui ita promoveri, & ab isto consentiunt.

Ceterum ipsi auctores Schismatis nunc iudicium expetunt.... ut videlicet si recusetur, injusti vos videamini: si recipiatur, litigantibus inter se partibus, dilatio redimat tempus, & interim fiat aliquid.... Quidquid (inquiunt) hactenus factum sit, modo quaerimus audientiam, iudicium sumus subire parati. Tergiversatio est. Quid in omni impio conatu vestro vobis relinquatur aliud, quod afferre queatis ad seducendum simplices, ad amandum malevolos, ad vestram ipsorum palliandam malitiam? Si hoc non diceretis, quid diceretis? Ceterum jam Deus iudicavit, quod serò repetit homo. Iudicavit autem operis evidentiam, non decreti sententiam. Nunquid Dei iudicium audeat humana temeritas retractare? ... Non est consilium contra consilium Domini.... Dei esse iudicium senserunt, & consenserunt Galterius Ravennas, Hildegarius Terraconensis, Norbertus Magdeburgensis, Conradus Salsburgensis Archiepiscopi. Dei esse iudicium co-

gnoverunt, & acquieverunt Episcopi Equipertus Monasteriensis, Hildebrannus Pistoriensis, Bernardus Papiensis, Landulphus Astensis, Hugo Granopolitanus, Bernardus Parmensis.... Taceo multitudinem ceterorum, Tuscia, Campania, Longobardia, Germania, & Aquitania, Galliarum denique & Hispaniarum omnium, nec non & universae Orientalis Ecclesiae tam Archiepiscoporum quam Episcoporum; quorum nomina sunt in libro vite, sed Epistola brevitatis non admittit.

Hi omnes unanimes, non conducti pecuniâ, non seducti fallacia, non illecti privato carnis vel cognationis amore, non timore compulsi potentiae secularis, sed Dei procul dubio voluntatem sicut non ignorantes, ita nec dissimilantes, Petrum Leonis (SCHISMATICUM) ingenuè refutaverunt.... Nostratum sanè nemo ex nomine in his expressus est litteris, quia omnes compendium non fert.... Non autem debeo praeittere sanctos, qui mundo mortui, Deo melius vivunt: quorum vita abscondita est cum Christo in gloria. Itaque Camaudulienses, Vallambrosani, Carthusienses, Cluniacenses, & qui de majori monasterio sunt, mei quoque Cistercienses, Cistembleses, Cadumenses, Tironenses, & Saviniacenses; Universitas denique & unanimitas fratrum tam Clericorum quam Monachorum regularis vita probataque conversationis sequentes Episcopos tanquam greges Pastores suos, Innocentio firmiter adherent, sincerè servant, humiliter parent.

Quid Reges & Principes terra? Nonne in eodem spiritu unâ cum subjectis sibi plebibus, Innocentium pariter amplectuntur? . . . . Et tamen isti nescio qua contentiosa importunitate, & importuna contentione reclamant: vocant in causam orbem, & cum sua paucitate universitatem flagitant

tant judicari.... Quis tot sanctorum millibus persuadere sufficiat, quod prius adificaverunt, iterum destruere, & abducere semetipsos in pravariationem? Quis deinde locus omnibus tantus, omnibus tutus? Universa quippe Ecclesia negotium est, non unius culpa persona. Videtis quod de impossibili calumniam struitis matri vestrae? Immo vobis foveam foditis, in quam precipitemini, & laqueum neccitis quo teneamini, ne ad gremium revertamini matris vestrae. Occasio nunquam deerit ei, qui vult recedere ab amico.

Sed esto. Mutet consilium suum Deus (secundum hominem dico) revocet sententiam, convocet à finibus terra Concilium, judicari bis in idipsum, quod ipse non facit, patiatur: quosnam, quæso, dabunt iudices sibi? Omnes quippe in parte sunt... Et hæc dicimus, non de nostra justitia diffidentes, sed à vestra caventes versutia. Jam enim Deus eduxit tanquam lumen justitiam suam, & iudicium suum tanquam meridiem: etsi caco nec lumen appareat, nec meridies luceat; quoniam sicut tenebra ejus, ita & lumen ejus....

Horum conatui tam maligno, tam indigno, tam temerario, totis certè viribus renitendum esse videtis Reverendissimi & Illustrissimi Patres. Quod cum omni familia Dei, tum vobis maximè vestrisque convenit, si tamen zelus domus Dei comedit animas vestras. Vobis, inquam, & vestris maximè vigilandum est, & orandum ne intretis in tentationem. In ea sanè parte majore opus est fortitudine & cautela, unde acrius insistit adversarius, & vis belli major incumbit. Quàm savus & callidus hostis insurrexerit in vos, proprio certè agnoscitis experimento. Heu quàm multum jam malitia illius in illis partibus pro accepta potestate processit, utroque saviens genere malignandi, vi & dolo.

Nun-

Nunquid autem malitia vincet tandem sapientiam? Sed hæc est hora ipsius, & potestas tenebrarum. Ceterum hora novissima est, & potestas citò transit. Ne terreamini, ne seducamini: Dei virtus & Dei sapientia Christus vobiscum est, & in causa est. Confidite; ipse vicit mundum, fidelis est, non permittet vos tentari supra id quod potestis. Videtis stultum firma radice? Sine dubio statim maledicetur pulchritudini ejus. Non enim diu relinquet Dominus Virgam peccatorum super sortem justorum. Verùm vestra interim vigilantia est, vestris pro vestro officio sollicitè providere, sicut & providetis, ut non extendant justis ad iniquitatem manus suas. Oratio pro Catholicis: BENE FAC DOMINE BONIS ET RECTIS CORDE: Pro Schismaticis: IMPLERE DOMINE FACIES EORUM IGNOMINIA, UT QUÆRANT NOMEN TUUM.

Hæc fuit S. Bernardi ad Galliarum Episcopos oratio. Cum eodem adjungimus: Demonstro lupum, instigo canes: quid intersit vestra, vos videritis. Ep. 308.

F I N I S.

I N-